

JÖNKÖPINGS TINGSRÄTT

Rotel 1
Brottmålshandl 16

DOM

2021-12-21
meddelad i
Jönköping

Mål nr: B 3373-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Leif Per MARTIN Svensson, 19730604-6033
Bjurbäck Stenbråten 2
565 92 Mullsjö

Offentlig försvarare:

Advokat Tor Åström
AdvokatGruppen i Jönköping HB
Hoppets torg 5
553 21 Jönköping

Åklagare

Kammaråklagare Klas Lööf
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73
551 12 Jönköping

Målsägande

Svenska Dreverklubben, 849000-5223
c/o Lena Lindström
Blackstaund 359
743 86 Bälinge

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Grovt bedrägeri, 9 kap 3 § brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2017
2015-08-28 -- 2017-06-28 (21 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 1 år 2 månader

Skadestånd

Martin Svensson ska betala skadestånd till Svenska Dreverklubben med 1 000 123 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 28 juni 2017 till dess betalning sker.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Hamngatan 15

Telefon

036-15 67 00

Öppettider

måndag - fredag

08:30-16:00

Postadress

Box 2243

550 02 Jönköping

E-post

jonkopings.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.jonkopingsTINGSRATT.DOMSTOL.SE

Ersättning

1. Tor Åström får ersättning av staten med 45 421 kr. Av beloppet avser 9 084 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har yrkat att Martin Svensson ska dömas för grovt bedrägeri, alternativt grov förskingring, eller grov trolöshet mot huvudman enligt följande påstående.

”Martin Svensson var under åren 2011 till 2018 ordförande i Svenska Dreverklubben. Den 27 augusti 2015 överfördes 1 000 000 kronor av Svenska Dreverklubbens bankmedel i Nordea bank till ett nytt konto i Tidaholms Sparbank, vilket Martin Svensson öppnat den 19 augusti 2015 för Svenska Dreverklubbens räkning. Martin Svensson har med användande av Svenska Dreverklubbens bankdosa till Tidaholms Sparbank, vilken han innehade under nedan angiven period, loggat in och olovligen utfört banköverföringar från Svenska Dreverklubbens bankkonto till sitt eget bankkonto om sammanlagt 998 416 kronor. Det hände vid 21 tillfällen under perioden den 28 augusti 2015 till den 28 juni 2017 på okänd plats i, Mullsjö kommun enligt nedan

Brottstid	Belopp kr
2015-08-28	250 000
2015-08-29	250 000
2015-08-31	100 000
2015-11-19	9 916
2015-11-20	40 000
2016-01-02	20 000
2016-01-13	30 000
2016-04-05	30 000
2016-04-26	24 000
2016-05-09	25 000
2016-05-27	20 000
2016-08-01	100 000
2016-12-19	20 000
2017-02-22	10 000
2017-03-03	10 000
2017-03-07	10 000
2017-04-01	10 000

2017-05-18	12 000
2017-06-05	8 000
2017-06-13	10 000
2017-06-28	9 500

Han har på så sätt genom att lämna oriktig eller ofullständig uppgift eller på annat sätt olovligen påverkat resultatet av en automatisk process.

Martin Svensson, som på grund av sin enskilda tjänst som ordförande i Svenska Dreverklubben, har fått egendom i besittning för annan, med skyldighet att utgiva egendomen eller redovisa för denna, har tillägnat sig bankmedel enligt första stycket och tabellen. Gärningen har inneburit vinning för Martin Svensson och skada för Svenska Dreverklubben (grov förskingring).

Martin Svensson, som på grund av sin förtroendeställning fått till uppgift att sköta eller övervaka skötseln av Svenska Dreverklubbens ekonomiska angelägenheter, har missbrukat denna förtroendeställning enligt vad som har angivits ovan (grov trolöshet mot huvudman).

Handlingarna har inneburit vinning för Martin Svensson och skada för Svenska Dreverklubben.

Brotten är att bedöma som grova eftersom de avsett betydande värde (grovt bedrägeri), Martin Svensson har tillfogat huvudmannen betydande eller synnerligen kännbar skada och då Martin Svensson använt vilseledande handlingar för att dölja gärningarna vilket ledde till att skadan kunde öka successivt (grov trolöshet mot huvudman).

Brotten är att bedöma som grova på grund av att Martin Svensson hade en ansvarsfull ställning, att han använt vilseledande bokföring och att gärningen avsett betydande värde (grov förskingring).

Martin Svensson begick gärningarna med uppsåt.”

Svenska Dreverklubben har yrkat att domstolen ska bestämma att Martin Svensson ska betala skadestånd till klubben med 1 000 123 kr samt ränta på beloppet enligt 4 § 5 st. och 6 § räntelagen från den 28 juni 2017 till dess full betalning sker. Beloppet avser överförda medel med 998 416 kr, kostnad för REK 123 kr och onödiga bankkostnader 1 584 kr.

Martin Svensson har vidgått samtliga omständigheter i gärningsbeskrivningens första stycke, med undantag för att banköverföringar skett *olovligen*. Tidpunkter och belopp i den angivna tabellen är enligt hans mening riktiga. Martin Svensson har gjort gällande att överföringarna har skett med klubbens godkännande så som ersättning för utfört arbete. Det har därför inte varit fråga om någon vinning för hans del och inte heller någon skada för klubben. Mot denna bakgrund har brott förnekats.

Martin Svensson har motsatt sig att betala skadestånd. Kostnaden för REK och onödiga bankkostnader har vitsordats som skäligen i och för sig och sättet att beräkna ränta har godtagits.

BAKGRUND OCH UTREDNING

De händelser som ligger till grund för nu aktuellt åtal kom till polisens kännedom den 11 mars 2019 genom att Magnus Enocsson som tillträdde på ordförandeposten en kortare tid efter Martin Svensson, polisanmälde nyss nämnde.

Martin Svensson blev ordförande i Svenska Dreverklubben 2011. Ekonomiska frågor i klubben t.ex. transaktioner, har hanterats av Lena Lindström som också var adjungerad ledamot i styrelsen. Lena Lindström har fått arvode för sitt arbete med ekonomin. Hon har haft rätt att teckna firman, liksom Martin Svensson. Det har varit ett geografiskt avstånd mellan Martin Svensson och Lena Lindström då han varit bosatt i Mullsjö och hon i Uppsala. Föreningen har haft Nordea som bank och det har funnits dels ett konto för löpande kostnader/transaktioner, dels ett konto med överskjutande bankmedel sedan flera år, om i vart fall 1 miljon kr. Det är tillgångarna på det kontot som Martin Svensson flyttat över till ett konto, som han öppnat, i föreningens namn i Tidaholms Sparbank. Kontot har inte varit räntebärande. Det är utrett att Martin Svensson är den

enda som haft en bankdosa tillhörande aktuellt konto och att det inte funnits dispositionsrätt eller fullmakt för någon annan. Åklagaren har presenterat skriftligt underlag som visar att Martin Svensson, efter de första överföringarna i slutet av augusti 2015, från klubbens konto i Tidaholms Sparbank till sitt eget konto i samma bank, har använt stora belopp för att betala egna skulder framförallt vid Kronofogdemyndigheten.

Åklagaren har presenterat årsbesked för föreningens konto i Tidaholms Sparbank, dels de äkta, dels sådana som förfalskats så att uppgifterna om ränta och tillgångar inte har stämt. Martin Svensson har vidgått att årsbeskeden från banken i och för sig gick till honom, till hans adress, i pappersform. Han har också vidgått att han lämnat över utdragen till styrelsen men förnekat att det är han som skulle ha ändrat i årsbeskeden.

Det har inte framkommit annat än att Martin Svensson under sitt ordförandeskap i och för sig lagt ned omfattande arbete och att medlemstalet också ökat under hans tid. Efter det att Martin Svensson avgick som ordförande i föreningen innehade en annan person ordförandeskapet under en kortare period innan Magnus Enocsson tillträdde uppdraget. Nuvarande ordförande är Lars Rydstedt.

Martin Svensson har hävdat att han, tillsammans med några av de dåvarande styrelseledamöterna, kommit överens om att föreningens överskjutande medel skulle sättas över till ett konto i Tidaholms Sparbank för att han skulle kunna plocka ut arvode, dels för redan utfört arbete men också för arbete framåt i tiden. Enligt Martin Svensson har detta varit en hemlig överenskommelse som inte nedtecknats i något protokoll eller dylikt. Det är utrett att Martin Svensson inte deklarerat för dessa inkomster och han har medgett att han var medveten om att det var, vad som benämnts som, ”svart inkomst” samt att det förekom vilseledande bokföring.

Martin Svensson har under aktuell period varit aktiv som politiker och medlem i flera föreningar. Vid tidpunkten för rättegången i tingsrätten har han alltså varit ordförande i Mullsjö Energi, som är ett aktiebolag.

Åklagaren har åberopat skriftlig bevisning i form av sammanställning, översiktsskiss, kontoutdrag, olika PM, handläggarnoteringar från Kronofogdemyndigheten, årsbesked och förfalskade årsbesked, kontoanalys, beslagsprotokoll, fotografier samt forensisk undersökning.

Martin Svensson har hörts. På åklagarens begäran har även Magnus Enocsson och Lena Lindström hörts som vittnen. Av förhören har i huvudsak följande framkommit.

Martin Svensson

Han har levt under en pressad situation. Han har haft mycket att göra med klubben och han har lagt ned kanske 1 100 timmar per år och det har varit mycket kvällar och helger. Han har försakat mycket annat i sitt liv, bl.a. sin familj. Uppdraget han haft i Svenska Dreverklubben kan inte arbetsmässigt jämföras med andra föreningsuppdrag som han haft. Officiellt ska det endast utgå reseersättning till ordföranden men underförstått ska det också utgå ersättning för arbete. Han har haft en tydlig målsättning att öka klubbens medlemstal under sin tid som ordförande och det blev också en markant ökning. Det är en ideell förening som inte har något vinstintresse. Föreningen är uppbyggd så att man är medlem i Svenska Dreverklubben (nationellt) men sedan tillhör man en specifik lokalförening. Intäkterna i klubben består av medlemsintäkterna och lite små sponsorintäkter och små försäljningar. Föreningen har kostnader för olika mästerskap och att producera en årsbok. Lena Lindström fakturerade klubben för sitt arbete med ekonomin. Föreningen har inte haft några anställda. Föreningen hade tillgångar på 1,3 – 1,5 miljoner kr ungefär och det var i princip uteslutande bankmedel. Det fanns inga skulder. Föreningen hade Nordea som bank. Anledningen till att man bestämde sig för att byta bank för bankmedlen var för att han skulle kunna plocka ut indirekt arvode. Det har bestämts i samråd med flera av styrelseledamöterna men det har inte nedtecknats i något protokoll. Det hade diskuterats ett tag men vid ett telefonmöte i augusti 2015 bestämdes det. De var beslutsföra. De som inte var med vid överenskommelsen har inte vetat om detta. Lena Lindström hölls också utanför detta. Han skapade ett konto i Tidaholms Sparbank och Lena Lindström flyttade över pengarna. Det har aldrig varit tal om att styrelsen godkänt att flytta pengarna för att han lovat att ordna ett räntebärande konto. Det var han som hade bankdosa till det nya kontot och det fanns ingen annan

som disponerade kontot. Överföringarna till sitt eget konto är det han som har gjort. Kontoutdragen från banken har gått till honom per post, i pappersform. Han har haft tillgång till en dator då och då under sin tid som ordförande men han kan omöjligen uttala sig om vilken dator det var. Styrelsemöten ägde oftast rum i Örebrotrakten för det var lättast för alla att ta sig dit. När det inte var möten förvarades datorerna hos styrelseledamöter som använde sig av dem. I samband med att årsredovisning behandlades vid ett stort massmöte överlämnade han nog kontoutdragen. Han har inte ändrat några utdrag. Han är inte så datakunnig. De i styrelsen som kände till arvodet till honom kan haft intresse av att ändra utdragen för att mörka verkligheten och han är medveten om att så har skett. Hans uppfattning är att medlemmarna i klubben skulle ha motsatt sig att det skulle betalas ut arvode till ordföranden. Det fanns många olika viljor i klubben och det har förekommit rena hot. Han hade dock inte kunnat fortsätta sitt arbete utan att få ersättning för det, hans vanliga arbete fick stå åt sidan stundtals. Anledningen till att han gjorde stora uttag direkt var för att kompensera upp tiden från 2011. Det blir 160-165 000 kr per år baserat på gjorda timmar med en timtaxa på 140-150 kr ungefär. Det är riktigt att han inte har deklarerat för dessa inkomster. Han är medveten om att det var svarta inkomster. Tanken var att de skulle hjälpas åt i styrelsen att fixa siffrorna men de tänkte nog inte så långt hur det skulle göras. Alla tänkte att föreningen hade nytta av hans arbetsinsats. De var säkra på att föreningen skulle få valuta tillbaka genom det arbete han gjorde med att öka medlemstalet. De har inte redovisat transaktionerna för resten av föreningen. Han insåg i och för sig att det stred mot föreningens intresse. Han tror inte att det skulle ha gått igenom på en stämman att han skulle ersättas med 1 miljon kr. Hans uppfattning är att det arbete han utfört kan värderas till 1 miljon kr. I Mullsjö Energi har han arvode som ordförande, cirka 60 000 kr per år vilket han anser är något lågt i förhållande till vilket arbete som utförs. Han har ibland fått ytterligare ersättning om det har varit något särskilt arbete och det har redovisats som vanlig lön. Bolaget har en omsättning på cirka 30 miljoner per år. Han har inte berättat om den hemliga överenskommelsen för polisen. Han hade aldrig varit i en liknande situation och på något sätt ville han inte skylta med vad de som styrelse gjorde.

Magnus Enocsson

Innan han tillträdde som ordförande i föreningen var det en annan person som hade uppdraget under en kort period efter Martin Svensson. Han tillträdde som ordförande i december 2018. Det diskuterades och fanns sedan flera år tankar på att föreningen skulle investera i ett data/rapporteringssystem. Diskussionerna fortsatte eftersom det på något möte kom upp att det fanns tillgångar dels i Nordea, dels på ett konto i Tidaholms Sparbank. På det sistnämnda fick han kännedom om att det skulle finnas runt 1 miljon kr som hans företrädare Martin Svensson flyttat från Nordea till Tidaholms Sparbank under sin tid som ordförande. När han (Magnus) tillträdde skulle föreningen enligt pappren ha 1,3 – 1,4 miljoner kr, i princip uteslutande bankmedel. Som ordförande är man ytterst ansvarig för hur ekonomin i föreningen ser ut så han ansåg att tillgångarna skulle flyttas tillbaka till Nordea när Martin Svensson inte längre var kvar som ordförande. Ekonomiansvarig, Lena Lindström, bad därför Martin Svensson att flytta tillbaka tillgångarna, vilket hon gjorde flera gånger men inget hände. Till slut bad han henne att ringa banken i stället. Han fick sedan samtal från Lena Lindström att hon fått besked från banken att det bara fanns ören kvar på kontot. Han tänkte att det måste vara ett misstag. Han bad Lena Lindström skicka över årsbeskeden och han fick dem per mail. Han kände att något inte stämde. De såg fejkade ut. Hade han inte haft misstankar om att något var fel kanske han i och för sig inte hade märkt något. Lena Lindström verkade chockad och hon hade uppfattningen att det varit konstigt att man kunde få ränta på ett vanligt sparkonto.

Styrelsen hade några datorer till förfogande för ledamöterna i styrelsen. Den dator som Martin Svensson haft under sin tid var en annan styrelseledamot och hämtade hos Martin Svensson eller dennes arbetsgivare och lämnade över till honom (Magnus). Han lämnade sedan över den till polisen.

Han har fått veta att Martin Svensson hade en bankdosa till kontot i Tidaholm och att Lena Lindström hade en också men att hon aldrig fått den att fungera.

Hans uppfattning är att Martin Svenssons agerande har medfört en skada för föreningen. Det blev svårare att genomföra investeringen med det nya dataprogrammet.

Medlemsavgiften fick höjas och det bestämdes också på en stämma att lokalklubbarna skulle låna ut medel för att sedan få tillbaka det. Som ordförande arbetar man ideellt, han själv har endast haft lite ersättning för resor, efter inlämnande av räkning. Föreningen skulle aldrig ha godkänt en utbetalning svart till Martin Svensson. Även ett förslag om att arvoda Martin Svensson på korrekt väg hade nog varit svårt att driva igenom. Han själv har lagt ned mycket arbete. Det var en oreda när han tog över och det har skapat en massa arbete.

Lena Lindström

Hon sköter bokföringen och har hand om en viss del av medlemshanteringen. Hennes mans företag har avtal med föreningen och hon bokför under firmanamn och fakturerar sedan föreningen en gång per kvartal. Hennes ersättning nu är ungefär 35-40 000 kr per år. Tidigare när hon hade medlemshanteringen fullt ut var ersättningen 80-85 000 kr per år. Hon är fortfarande aktiv med uppdraget i föreningen. Det är ingen annan i föreningen som får arvode. Det är en kille som just nu håller på med dataprogrammet som tillfälligt får ersättning. Hon betalar endast ut reseersättning om det finns reseräkning och kvitton. Hon har varit adjungerad styrelseledamot sedan 2010. Hon har varit med på 90-95 procent av styrelsemötena. Hon har den ekonomiska översikten och brukar ha med sig bokföringen. Föreningen hade Nordea som bank när hon började sitt uppdrag. 2015 skulle det öppnas ett konto i Tidaholms Sparbank. Martin Svensson tyckte att han hade kontakter på Tidaholms Sparbank och att han kunde ordna ränta på tillgångarna. Det var uppe på ett styrelsemöte i augusti eller september 2015 men det togs inget beslut om detta. Det var det här med räntan som styrelsen fick till sig. Det var aldrig diskussioner om att ordföranden skulle ha arvode. Eftersom det är medlemmarnas pengar ansåg hon att pengarna skulle stå kvar i samma bank och hon själv var inte förtjust i att behöva greja med olika banker. Hon vet inte om Martin Svensson pratade med övriga styrelseledamöter om att pengarna skulle flyttas. Martin Svensson verkställde i vart fall en överföring till Tidaholms Sparbank, han hade ju firmateckning. Hon fick information om att det skett och papper till sig om att tillgångarna hade flyttats. Hon trodde att hon skulle kunna logga in på kontot eftersom hon fick en bankdosa av Martin Svensson. Hon fick det dock inte att fungera och Martin Svensson sa till henne att han var tvungen att hjälpa till vid första inloggningen. De gjorde upp flera gånger att de skulle ses för att

ordna detta men Martin Svensson kom med ursäkter. Det blev inte av. Hon var till och med på Swedbank i Uppsala för att be om hjälp men de kunde inte hjälpa till eftersom det var en annan bank. Han har uppenbarligen ljugit för henne om bankdosa. Hon ringde banken i Tidaholm 2018 och sa att hon hade en bankdosa till kontot som inte fungerade. Personen på banken blev snopen eftersom hon inte var registrerad för en dosa.

Övriga i styrelsen visste om kontot, det fanns med i bokföringen som revisorerna gick igenom. Hon har frågat Martin Svensson någon gång eftersom hon tyckte det var konstigt att man kunde få ränta på ett vanligt sparkonto. Hon har fått årsbesked från Martin Svensson. Både hon och revisorerna tog dem för äkta och de har legat till grund för bokföringen. Det var först när de fick del av årsbeskeden i original och kontoutdragen som de förstod vad som hade hänt. Det finns inte att några i styrelsen skulle ha beslutat att göra en "svartutbetalning" till Martin Svensson. Medlemstalen ökade under Martin Svenssons tid men det kan också ha att göra med att efterfrågan på drevervalpar ökat.

Om inte pandemin kommit och alla tävlingar ställts in hade det blivit svårt att investera i dataprogrammet. Det är självklart en skada för föreningen att bli av med 1 miljon kr. Det går inte att kompensera den skadan genom att öka medlemstalet om det inte handlar om en ökning på 3 000 medlemmar.

DOMSKÄL

Rättslig reglering

9 kap. 1 § brottsbalken beskriver vad som krävs för att någon ska bli ansvarig för bedrägeri.

"Den som medelst vilseledande förmår någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är, dömes för *bedrägeri* till fängelse i högst två år.

För bedrägeri döms också den som genom att lämna oriktig eller ofullständig uppgift, genom att ändra i program eller upptagning eller på annat sätt olovligen påverkar resultatet av en automatisk informationsbehandling eller någon annan liknande automatisk process, så att det innebär vinning för gärningsmannen och skada för någon annan.”

Av 9 kap. 3 § samma balk framgår vad som ska beaktas vid bedömningen av om brottet är att anse som grovt. Denna bestämmelse fick delvis ny lydelse i juli 2017 som har att göra med de omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om det är fråga om grovt brott. Samtliga åtalade tillfällen avser tiden före ändringen varför den gamla lydelsen ska användas. Straffskalan för grovt brott är dock oförändrad. Den lydelse som ska användas framgår nedan.

”Är brott som i 1 § sägs att anse som grovt, skall för *grovt bedrägeri* dömas till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om gärningsmannen missbrukat allmänt förtroende eller begagnat falsk handling eller vilseledande bokföring eller om gärningen eljest varit av särskilt farlig art, avsett betydande värde eller inneburit synnerligen kännbar skada.”

En helhetsbedömning ska göras. De omständigheter som räknas upp kan medföra att brottet bedöms som grovt men ska inte alltid medföra den bedömningen.

Domstolen går inte närmare in på den rättsliga regleringen vad gäller åklagarens alternativyrkanden.

Skuld

Martin Svensson har bekräftat stora delar av gärningsbeskrivningen och den bevisning som presenterats vad avser pengaflödena. Det är således utrett att han, kort tid efter det att tillgångarna flyttades från Nordea till Tidaholms Sparbank, inom loppet av några dagar har tagit ut 60 procent av tillgångarna för att betala egna skulder som legat hos

Kronofogdemyndigheten. Handläggarnoteringar från nyss nämnda myndighet visar att handläggaren kontaktat Martin Svensson i maj 2015 för att efterhöra status i olika mål. Situationen framstod då som mycket ansträngd. Av senare noteringar framgår att Martin Svensson själv ringt Kronofogdemyndigheten den 28 augusti 2015 och då meddelat att hans avsikt var att betala ”skuld 21 och alla e-mål” samma dag. Utredningen visar att en inbetalning om 250 000 kr gjordes samma dag, dvs. den 28 augusti 2015, en inbetalning om 250 000 kr dagen efter, dvs. den 29 augusti 2015 samt en inbetalning om 100 000 kr den 31 augusti 2015.

Av den ekonomiska utredningen framgår att Martin Svenssons ekonomi varit mycket ansträngd och att hans konto, många gånger innan överföringarna från föreningens konto i Tidaholms Sparbank, legat på minussaldo. Han har således varit i behov av pengar. Utredningen visar också att Martin Svensson i mycket stor utsträckning har använt medel till att betala vad man starkt kan anta är olika skulder.

Lena Lindström, som har varit ekonomiansvarig och högst delaktig i styrelsens arbete under tid som Martin Svensson varit ordförande i föreningen har berättat att det varit tal om att flytta pengar från Nordea till Tidaholms Sparbank för att Martin Svensson kunde ordna ett räntebärande konto. Martin Svensson är den som mottagit årsbesked från Tidaholms Sparbank. Äkta och falska exemplar av årsbeskeden har hittats i den dator som Martin Svensson använt under sin tid som ordförande. Han har också själv förklarat att han lämnat över årsbesked till styrelsen i samband med möten där årsredovisning och dylikt behandlades. De falska årsbeskeden innehåller också en intressant uppgift om ränta som stämmer väl överens med det syfte som Lena Lindström berättat om. Lena Lindström har härutöver berättat hur Martin Svensson lämnat en bankdosa till henne, som visat sig vara en gammal dosa tillhörande honom själv, under förespegling att hon skulle kunna logga in på bankkontot i Tidaholms Sparbank. Lena Lindström framstår som trovärdig. Hon har förklarat hur Martin Svensson flera gånger kommit med bortförklaringar när de bestämt träff för att ordna hennes inloggningsmöjligheter med bankdosan. Slutligen har också framkommit att ingen ordförande i föreningen erhållit arvode utan att arbete skett ideellt och att det aldrig varit tal om något sådant på styrelsemöten.

Sammanfattningsvis är den bevisning som åklagaren presenterat robust och pekar ut Martin Svensson som ensam gärningsman och att det tidigt har funnits en brottsplan från hans sida, sannolikt till följd av en svår ekonomisk situation.

Åklagarens bevisning ska förstås ställas mot de uppgifter som Martin Svensson lämnat. Han har inte tidigare berättat om en hemlig överenskommelse med några av styrelseledamöterna. Att några ledamöter skulle gå med på ett sådant allvarligt brottsupplägg som han nu menar bara i intresse för Martin Svensson själv framstår som mycket långsökt. Den omständigheten att årsbeskeden från kontot på Tidaholms Sparbank ändrats för att ge sken av att vara räntebärande stämmer inte heller överens med Martin Svenssons nya uppgift om en hemlig överenskommelse. För det fall det varit på det sättet som han menar hade det inte funnits någon som helst anledning att ändra årsbeskeden i den delen om syftet med överenskommelsen endast var att mörka för resten av styrelsen och föreningen att det gjordes arvodesuttag från hans sida. Martin Svensson har varit ensam kontoinnehavare, ensam innehavare av bankdosa till kontot och han har uppenbarligen lurat Lena Lindström genom att ge henne en annan dosa som saknade behörighet till aktuellt konto, för att dölja sitt eget agerande. Åklagaren har dessutom presenterat ett starkt motiv för Martin Svensson att begå brotten då han varit kraftigt skuldsatt. Sammantaget bedömer domstolen att de uppgifter som Martin Svensson nu lämnat är så osannolika att de kan avfärdas så som en efterhandskonstruktion. Hans uppgifter minskar således inte styrkan av åklagarens bevisning.

Martin Svenssons agerande är att bedöma som bedrägeri enligt 9 kap. 1 § andra stycket brottsbalken. Det föreligger en tydlig vinning för Martin Svenssons del genom att han kunnat betala av omfattande egna skulder och motsvarande skada föreligger hos Svenska Dreverklubben. Bara omständigheten att bli av med 1 miljon kr av sparat kapital måste anses vara en skada och vittnena har också förklarat att de behövt vidta åtgärder för att ha råd att investera i det som var tänkt sedan länge. Även om det står klart att Martin Svensson lagt ned mycket arbete för föreningens räkning har han gått in i uppdraget med vetskap om att detta skulle utföras ideellt och hans arbete kan redan av den anledningen inte rimligen motsvara 1 miljon kr, dessutom oskattat.

Såsom domstolen redogjort för ovan har åklagaren visat att det funnits en tidig brottsplan hos Martin Svensson och att han vidtagit olika åtgärder med medvetenhet. Utifrån de uppgifter han själv lämnat framstår det också som att han har förstått att hans handlande skulle skada föreningen och att det han gjorde inte var tillåtet. Brottsligheten har begåtts uppsåtligen.

Domstolen övergår nu till bedömningen av hur det brottsliga agerandet ska rubriceras. Martin Svensson har vid 21 separata tillfällen olovligen överfört pengar från kontot i Tidaholms Sparbank till sitt eget konto. Några av överföringarna har i sig omfattat betydande värden. Sammantaget har hans agerande också avsett betydande värde och medfört synnerligen kännbar skada för Svenska Dreverklubben eftersom han med tiden tagit nästan hela klubbens tillgångsmassa i anspråk. Härutöver har Martin Svensson använt sig av falska handlingar som sedan legat till grund för bokföringen, vilken har blivit vilseledande. Det kan också konstateras att han i egenskap av ordförande i föreningen missbrukat ett allmänt förtroende. Gärningarna utgör en serie av likartade brott och det är visat att Martin Svensson redan från början har handlat enligt en brottsplan. Vid en samlad bedömning är varje brottstillfälle således att bedöma som grovt brott.

Påföljd

Straffvärdet för brottsligheten motsvarar fängelse ett år och två månader. Martin Svensson är i princip tidigare ostraffad. Han lever under ordnade förhållanden. Det är inte fråga om så kallad "artbrottslighet" som talar för att påföljden ska bestämmas till fängelse.

Martin Svensson har gjort gällande att det vid straffmätningen ska beaktas olika omständigheter i förmildrande riktning. Det ifrågasätts i och för sig inte att det har varit påfrestande för Martin Svensson med den mediala och lokala uppmärksamheten som drabbat honom på grund av nu aktuellt åtal. Han har emellertid varit i en sådan position, dels som politiker, dels som aktiv i olika föreningar och därtill styrelseordförande, att han kunnat räkna med denna typ av negativa uppmärksamhet för det fall hans

brottslighet skulle komma att avslöjas. Dessa omständigheter ger inte någon förmildrande verkan vid straffmätningen.

Brott av nu aktuell karaktär tar generellt sett lång tid att utreda. Med hänsyn tagen till att brottsligheten kom till polisens kännedom först 2019 och att det har krävts omfattande utredning kan man inte säga att det har varit fråga om en sådan avsevärt lång utredningstid att detta ska ha förmildrande verkan vid straffmätningen.

Sammanfattningsvis finns inte skäl att frångå det inledningsvis angivna straffvärdet vid straffmätningen. Straffvärdet är så högt att någon annan påföljd än fängelse inte är aktuell och straffets längd ska bestämmas i enlighet med vad som sagts ovan, dvs. fängelse ett år och två månader.

Skadestånd

Utredningen visar vilka belopp och därmed den sammanlagda tillgången som Svenska Dreverklubben blivit av med på grund av Martin Svenssons brottsliga agerande. Beloppen som avser övriga kostnader är inte tvistiga. Eftersom Martin Svensson nu döms till ansvar ska han ersätta föreningen den skada som han orsakat densamma. Martin Svensson har framfört att en sådan skadeståndsskyldighet kommer att medföra en påfrestande ekonomisk börda för honom under lång tid och att det därför kan finnas skäl att jämka skadeståndet.

Av 6 kap. 2 § skadeståndslagen följer att skadeståndsskyldighet i vissa fall kan jämkas om skyldigheten skulle vara oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden. I förarbetena till bestämmelsen framgår bl.a. att jämningsregeln bör ges en begränsad räckvidd och användas endast i syfte att hindra klart oskäliga resultat för den skadeståndsskyldige. Beträffande uppsåtliga brott är huvudregeln att jämkning inte skall ske, men sådan är dock inte utesluten om den är starkt motiverad av hänsyn till framför allt den ansvariges återanpassning i samhället. Högsta domstolen har tidigare uttalat att jämkning av skadestånd vid uppsåtliga brott av allvarlig art kan komma i fråga endast under förutsättning att utge ojämkat skadestånd med hänsyn till vederbörandes personliga förhållanden måste antas på ett avgörande sätt

äventyra hans återanpassning till samhället (se t.ex. NJA 1983 s. 379 och 1986 s. 193). Storleken av det totala skadeståndet som Martin Svensson skulle få betala om jämkning inte sker kan utgöra ett hinder för hans anpassning i samhället. Av brottsligheten har han emellertid erhållit motsvarande vinning. Varken det sammantagna skadeståndet eller vad som framkommit om hans personliga förhållanden bör med hänsyn till karaktären av brottsligheten och till hans vinning medföra avsteg från huvudregeln. Martin Svensson ska därför betala skadestånd i enlighet med vad Svenska Dreverklubben yrkat.

Övrigt

Den ersättning som försvararen har begärt är mot bakgrund av målets karaktär och omfattning skälig. Eftersom Martin Svensson nu döms till ett långt fängelsestraff och också åläggs en omfattande skadeståndsskyldighet ska kostnaden för försvararen stanna på staten.

Eftersom det finns fängelse i straffskalan för brott som Martin Svensson nu döms för ska han enligt lag betala en avgift till Brottsofferfonden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR 01)

Domen får överklagas till Göta hovrätt genom att överklagande ges in till tingsrätten senast den 11 januari 2022. Tingsrätten skickar överklagandet vidare till hovrätten.

Emelie Olsson

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.